

Ministarstvo hrvatskih branitelja kao nositelj aktivnosti i Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora

- tužbe za naknadu štete pokrenute u Republici Hrvatskoj
i Republici Srbiji

* podaci navedeni u prezentaciji, odnose se na stanje u veljači, 2020.

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

Sudski postupci radi obeštećenja bivših zarobljenika srpskih koncentracijskih logora

- za vrijeme oružane agresije na RH od strane neprijateljske vojske djelovali su zarobljenički logori na području Republike Srbije (Sremska Mitrovica, Stajićevo, Begejci i Niš). Svakako treba spomenuti i Vojno istražni zatvor u Beogradu
- prisilno odvođenje i zatočenje hrvatskih državljana pripadnika HV uz evidentna ubojstva, zlostavljanja, silovanja, mučenja (fizičko i psihičko) i ponižavanja zarobljenika

Osnova za tužbe proizlazi u kršenju odredbi Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. i odredbi Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda od 4. studenog 1950.

Sudski postupci u Republici Hrvatskoj

- u rujnu 2018. godine podniet je određeni broj tužbi Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, u parničnim predmetima privatnih tužitelja/logoraša protiv tužene Republike Srbije radi naknade štete
- u ožujku 2019. godine u predmetu M. M. nadležni sud donio je Rješenje kojim se oglašava nenadležnim i kojim se odbacuje predmetna tužba
- iz obrazloženja rješenja proizlazi da u konkretnom slučaju **tuženik kao strana država** uživa pravo imuniteta u pogledu nadležnosti suda Republike Hrvatske
- sud nije ulazio u meritum stvari već je iz procesnih razloga odbacio tužbu
- na odluku suda tužitelj je uložio žalbu Županijskom sudu u Zagrebu koja je u postupku rješavanja
- druge uložene privatne tužbe protiv tužene Republike Srbije radi naknade štete u postupku su rješavanja

Sudski postupci u Republici Hrvatskoj

- tijekom 2015. godine Općinskom državnim odvjetništvu u Splitu podnijeta su 93 prijedloga oštećenika/bivših zatočenika neprijateljskih logora koji su djelovali na okupiranom području Republika Hrvatska (Knin, Korenica, Stara Gradiška) protiv Republike Hrvatske radi naknade štete odnosno sa zahtjevom za mirno rješavanje spora
- ukupna vrijednost spora u navedenoj pravnoj stvari je približno 19 mil. kuna
- na zahtjev ODO u Splitu u rujnu 2015. godine Ministarstvo se očitovalo za svakog podnositelja prijedloga na način da nisu prihvaćeni prijedlozi za mirnim rješenjem spora uz isticanje prigovora promašene pasivne legitimacije
- Ministarstvo nema saznanja o daljnjem tijeku postupaka

Osvrt na pravomoćne presude i obeštećenja zatočenika logora Morinj, Republika Crna Gora

- tijekom 2016. godine pokrenuto je od strane privatnih tužitelja/logoraša više sudskih postupaka koji su se vodili na Osnovnom sudu u Podgorici, radi naknade štete zbog pretrpjelih tjelesnih i duševnih bolova u logoru Morinj, Boka Kotorska protiv tuženika Republike Crne Gore
- u logoru Morinj kojeg je formirala bivša JNA, tijekom 1991. i 1992. godine bili su zatočeni državljani RH nakon srpsko-crnogorske agresije na dubrovačko područje
- presuda Višeg suda u Podgorici od 13. siječnja 2017. godine
- presuda Vrhovnog suda Crne Gore od 24. ožujka 2017. godine
- prema pravomoćnim i izvršnim presudama 220 osoba bivših zatočenika logora Morinj dobilo je naknadu za zlostavljanje i mučenje
- u tijeku su pojedinačni postupci naknade štete privatnih tužitelja/logoraša za smanjenje životne aktivnosti kao posljedicom boravka i mučenja u logoru Morinj
- **VAŽNO – pravomoćna presuda Višeg suda u Podgorici od 31. srpnja 2013. godine kojom je više osoba osuđeno na zatvorske kazne zbog počinjenja kaznenog dijela ratnog zločina protiv zarobljenika iz članka 144. KZ SRJ**

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

Zaključci sa sastanka od 24. listopada 2019. godine i provedba siječanj / veljača 2020.

- jednoglasno prihvaćen zaključak kojim se podržava osnivanje Stručnog tima koji će bivšim logorašima srpskih logora i njihovim odvjetnicima pružati pravnu i stručnu pomoć pred sudovima u Republici Srbiji radi naknade štete
- napravljena je analiza nepravomoćne presude i obrazloženja Prvog osnovnog suda u Beogradu od 2. prosinca 2019. godine u predmetu tužitelja M. O. iz Vukovara, zatočenika logora u Sremskoj Mitrovici protiv tužene Republike Srbije, Ministarstva obrane radi naknade nematerijalne štete
- odbijen je tužbeni zahtjev M. O. kao neosnovan i tužba je odbačena
- u tijeku je postupak po uloženoj žalbi Apelacionom sudu u Beogradu
- dopisom od 15. siječnja 2020. godine Ministarstvo pravosuđa predložilo je osnivanje Povjerenstva za pružanje pomoći bivšim logorašima u postupcima pred sudovima u Republici Srbiji
- **Povjerenstvo za pružanje pravne pomoći** bit će sastavljeno od ministara nadležnih resora (Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova), a glavni nositelj aktivnosti i koordinator bit će Ministarstvo pravosuđa
- Povjerenstvo će imenovati Stručni tim koji će na operativnoj razini pružati pravnu i stručnu pomoć Udruzi logoraša
- **sukladno svim postignutim dogovorima od 24. listopada 2019. godine Ministarstvo hrvatskih branitelja predložilo je održavanje sastanka u Vladi RH, uz sudjelovanje predstavnika Udruge logoraša, koji je organiziran 11. veljače 2020., a sve u cilju pružanja potpore i pravne pomoći zatočenicima neprijateljskih logora koji su djelovali u Republici Srbiji.**
- u tijeku je imenovanje Povjerenstva za pružanje pravne pomoći.

